

Sodišče: Višje sodišče v Ljubljani

Oddelek: Civilni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSLJ:2014:I.CP.2831.2014

Evidenčna številka: VSL0083322

Datum odločbe: 27.11.2014

Senat, sodnik posameznik: Barbka Močivnik Škedelj

Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: objektivna sprememba tožbe - odstop terjatve med pravdo - soglasje toženca - absolutna bistvena kršitev določb pravnega postopka

Zveza: ZPP člen 184, 184/1, 186, 190, 190/2, 339, 339/2, 339/2-14.

Jedro

Tožeča stranka je zaradi cesije vtoževane terjatve prilagodila tožbeni zahtevek med pravdo spremenjenemu materialnopravnemu razmerju tako, da je zahtevala izpolnitev vtoževane toženčeve obveznosti ne več v svojo korist, pač pa v korist novega pridobitelja terjatve. V tem delu gre za objektivno spremembo tožbe, ki se opira na okoliščino (odstop terjatve med pravdo), ki je nastala po vložitvi tožbe, zaradi česar soglasje toženca za spremembo tožbe ni potrebno.

Izrek

I. Pritožbi se ugodi, izpodbijana odločba se razveljavi in zadeva vrne v ponovno odločanje sodišču prve stopnje.

II. Odločanje o pritožbenih stroških se pridrži za končno odločbo.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijano odločbo v točki I. dovolilo spremembo tožbe, s katero na mesto tožeče stranke S., d.o.o., vstopa tožeča stranka E. Odločilo je, da se sklep o izvršbi Okrajnega sodišča v Ljubljani VL 22998/2012 z dne 20.2.2012 razveljavi tudi v preostalih točkah izreka in se postopek nadaljuje kot z običajno tožbo (točka II. izreka). Toženi stranki je naložilo, da plača 1.182,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi 1.152,74 EUR od 9.1.2011 naprej tožeči stranki E., d.o.o. (točka III. izreka) in pravdne stroške s pripadajočimi zamudnimi obrestmi (točka IV. izreka). V presežku je tožbeni zahtevek zavrnilo (točka V. izreka).

2. Pritožbo vlaga tožena stranka. Sodbo izpodbija v celoti. Predlaga njeno spremembo in zavrnitev tožbenega zahtevka ter plačilo pravnih stroškov. Sodišču očita, da je v nasprotju z drugim odstavkom 190. člena ZPP brez toženčevega soglasja dovolilo subjektivno spremembo tožbe z zamenjavo tožeče stranke. Na to nezakonitost je bilo opozorjeno že s prvim razveljavitvenim sklepom pritožbenega sodišča. Izpodbijana sodba se v objektivno spremembo tožbe v izreku ne spušča. O objektivni spremembi tožbe, ki jo je podal tožnik na glavni obravnavi 19.5.2014, ni odločeno. Obrazložitev pa utemeljuje objektivno spremembo tožbe. Podana je absolutna bistvena kršitev pravil postopka po 14. točki drugega odstavka 339. člena ZPP, saj je sodba tako pomanjkljiva, da se je ne da preizkusiti. Prvi tožnik je tožbo dejansko umaknil. Zaradi zamenjave tožnika je potrebna privolitev toženca. V sodbi ni ničesar o zadnji subjektivni spremembi tožbe. Prvotni tožnik je s spremembo tožbe izgubil pravni interes za tožbo. Tožnik E. ni izkazal pravnoposlovnega razmerja s tožencem. Pri navedbah o cesijah terjatev je bil prekludiran. Materialnih dokazov o obstoju cesije ni predložil pravočasno. Tožba je nesklepčna. Zmotno je uporabljeno materialno pravo Obligacijskega zakonika o nastanku obvez in o zastaranju. Ni mogoče preizkusiti, kdaj naj bi obveze toženca nastale. Tožnik ni predložil potrdil oziroma dokazil, da je toženec res plačeval na določenih prodajnih mestih s predmetno kartico in s tem prevzel odgovornost za plačilo. Tožbeni zahtevek bi bilo treba tudi zato zavrniti.

3. Tožeča stranka je odgovorila na pritožbo. Predlaga njeno zavrnitev in potrditev izpodbijane sodbe. Priglaša pritožbene stroške.

4. Pritožba je utemeljena.

5. Pritožbi je treba pritrditi, da je sodba nerazumljiva in sama s seboj v nasprotju. Sklep pod točko I. izreka, ki dovoljuje subjektivno spremembo tožbe, je v nasprotju z razlogi sodbe, v katerih sodišče ugotavlja, da subjektivne spremembe tožbe ni bilo. Izrek pod točko III. sledi subjektivni spremembi tožbe in ne objektivni spremembi tožbe, podani na zadnji glavni obravnavi (list. št. 85). V sodbi ni razlogov o njej oziroma so ti nejasni in nerazumljivi. Prav tako ni razlogov o zavrnilnem delu – točki V. izreka.

6. Vse to je narekovalo ponovno razveljavitvev izpodbijane odločbe in vrnitev zadeve sodišču prve stopnje v ponovno odločanje. Absolutne bistvene kršitve pravil postopka po 14. točki drugega odstavka 339. člena ZPP namreč pritožbeno sodišče ne more odpraviti samo (prvi odstavek 354. čl. ZPP).

7. Pri ponovnem odločanju naj bo sodišče pozorno na subjektivno in objektivno spremembo tožbe. Upoštevati in odločiti bo moralo po tožbenem zahtevku, modificiranem na zadnji obravnavi (list. št. 85). Tožeča stranka je tedaj določno in natančno spremenila tožbo po tem, ko tožena stranka ni podala potrebnega soglasja za subjektivno spremembo tožbe po drugem odstavku 190. člena ZPP, da bi zaradi odstopa vtoževane terjatve med pravdo namesto prvotnega upnika kot tožnik vanjo vstopil novi upnik. Pritožbene navedbe, da je tožeča stranka tožbo umaknila, so protispisne. Njene izjave o umiku tožbe ni. Pač pa je tožeča stranka zaradi cesije vtoževane terjatve prilagodila tožbeni zahtevek med pravdo spremenjenemu materialnopravnemu razmerju tako, da je zahtevala izpolnitev vtoževane toženčeve obveznosti ne več v svojo korist, pač pa v korist novega pridobitelja terjatve. V tem delu gre za objektivno spremembo tožbe po 186. členu ZPP. Ker se opira na okoliščino (odstop terjatve med pravdo), ki je nastala po vložitvi tožbe, soglasje toženca za spremembo tožbe ni potrebno. Drugačno pritožbeno naziranje je zmotno. Objektivna sprememba tožbe je dovoljena do konca glavne obravnave (prvi odstavek 184. člena ZPP). Sodišče prve stopnje naj zato natančno in pravilno ugotovi dejstva v zvezi s spremembo tožbe in v ponovljenem odločanju odloči o spremenjenem tožbenem zahtevku, ki naj ga jasno opredeli v izreku sodbe.

8. Do drugih pritožbenih razlogov se pritožbeno sodišče ni opredeljevalo. Prvo sodišče bo moralo namreč v ponovnem odločanju ponovno navesti tudi vse razloge, s katerimi vsebinsko utemeljuje svojo odločitev.

9. Odločitev o pritožbenih stroških temelji na tretjem odstavku 165. člena ZPP.

Datum zadnje spremembe: 15.05.2015